

Dolmen de Puigsespedres

L'Esquirol

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	L' Esquirol
Emplaçament	Dalt d'un turonet, al sud del barri del Raval del Pont, a peu del camí ral.
Alçada:	705 m

Coordenades:

Latitud:	42.03326
Longitud:	2.37919
UTM Est (X):	448613
UTM Nord (Y):	4653655

Classificació

Número de fitxa	08254 - 113
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Prehistòric Neolític
Segle	XXII aC
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Hi ha lloses força degradades i desplaçades respecte de la seva posició original.
Protecció	Legal
Observacions protecció:	Catàleg de béns a protegir POUM 2007. R1. Protecció Arqueològica.
Número inventari	Sí, CC.AA.: 2693.
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Científic
Titularitat	Privada
Titular:	08254A004000010000KM
Autoria de la fitxa	Virgínia Cepero González

Descripció

El dolmen de Puig Ses Pedres es troba dalt d'un turó, abans conegut per l'Arca, en posició molt dominant, dins de les propietats del mas Arquerons.

És un megàlit tipològicament dubtós, ja que tant podria correspondre a un sepulcre amb el corredor desplaçat tipus "P", com a una arca amb vestíbul-pou. Es troba força malmès i no es conserva la capçalera. És una cambra trapezoïdal de 2,8 m de llarg per 1,75 i 2,45 m d'amplada, i de 1,6 m alçada. Presenta un corredor d'entrada a la part sud, de 1,25 m d'amplada per 2 m de llargada.

Està construït amb grans lloses de pedra sorrenca, que es troben força degradades i algunes desplaçades respecte de la seva posició original.

A llevant, hi ha un gran clot cobert parcialment per pedres, que es obra d'un acte furtiu.

L'estat del conjunt no és massa bo, en comparació amb la planta que va aixecar Batista al segon volum del Corpus de Sepulcros Megalíticos (vegeu bibliografia).

A principis del segle XX, va ser objecte d'una excavació arqueològica, que va permetre documentar un gran nombre d'elements en diversos materials:

- Restes humanes: un fragment de volta craniana, diversos fragments de mandíbula inferior d'adult, 13 dents, 3 premolars i diversos fragments indeterminats.
- Sílex: un ganivet amb retoc bilateral, un altre sense retoc i diversos fragments de ganivets, puntes i ascles.
- Ós: un botó prismàtic perforat en "V".
- Pectem i pedra: diverses denes de collarets perforades.
- Ceràmica: diversos fragments sense decoració ni forma. Segons R. Batista (vegeu bibliografia), també alguns fragments de vores i carenes i un fragment decorat, amb representació solar, actualment es desconeix la seva ubicació.
- Coure: un fragment de plaqueta.

Per la relació de materials arqueològics recollits, es pot situar cronològicament el megàlit entre el Neolític final i el Calcolític.

Observacions:

Al Museu Arqueològic de Catalunya i al Museu Episcopal de Vic hi ha materials arqueològics procedents del dolmen de Puig Ses Pedres.

Història

Antigament era conegut com a dolmen d'Arquerons. A principis del segle XX, va ser objecte d'una excavació arqueològica per part de M. Pallarès i membres del Centre Excursionista de Vic, que va permetre documentar restes humanes, estris d'ós i de sílex, fragments ceràmics i peces d'aram, d'estany i de plom. Durant els anys 2011 i 2012 es van dur a terme una nova intervenció arqueològica, impulsada per la regidoria de Cultura de l'Ajuntament i sota la direcció tècnica de l'arqueòleg Joel Casanova, per tal de deixar al descobert tant el perímetre del túmul com el paviment original de la cambra funerària i el vestíbul que hi conduïa. S'hi van trobar unes petites restes òssies humanes i algun fragment de petxina utilitzada com a guarniment mortuori.

Bibliografia

Butlletí del Centre Excursionista de Vic. [Vic] vol. II (1920), 17-18.

BATISTA, R. (1963) "Sepulcros megalíticos de la comarca de Vic". Corpus de Sepulcros Megalíticos, vol. II. Barcelona: Instituto de Prehistoria y Arqueología.

El Butlletí: L'Esquirol, Cantonigròs, Sant Martí Sescorts, Sant Julià de Cabrera (2011- 2012), nº 1 i 5.

L'Esquirol: ajuntament de l'Esquirol.

FENOY, E.; PANADÈS, J. (2007). Catàleg de béns d'interès arquitectònic, natural i cultural a protegir.

POUM. L'Esquirol: Ajuntament de L'Esquirol.

FONT COT, J.O. (2003) Informe-Memòria de la prospecció de Puig-Rodó (Moià, Bages), Roca d'en Toni (Vilassar de Mar, Maresme), Puig Ses Lloses (Folgueroles, Osona), Puig Ses Pedres (Santa Maria de Corcó, Osona), Pedra Arca (Llinars del Vallès, Vallès Oriental), i la Cabana del Moro (La Roca del Vallès, Vallès Oriental). Barcelona: Direcció General del Patrimoni Cultural (Generalitat de Catalunya).

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE CULTURA (1990). Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya (L'Esquirol).

VINYETA i LEYES, R. (1956) Les Gorgues: Collsacabra occidental. Guia monogràfica. Barcelona: Publicacions de la Fundació Massot Palmés, p. 68-69.

